

Nemško. Otvorjenje prekopa med Severnim in Vzhodnim morjem se je izvršilo po vspredu. Pri slavnosti je cesar Viljem govoril, da je bil mir ves čas, ko se je delal prekop. Nato je omenil važnost tega prekopa za vojno in trgovsko brodovje in izrekel nado, da se ohrani mir.

Srbsko. V državnih blagajnicah vlada velika suša. Zato so bila pred tednom v Karlovih varih posvetovanja zastopnikov nemških in francoskih bank, kjer si hočejo Srbi denar izposoditi. Natančneje pa se bodo ti zastopniki posvetovali s srbskim finančnim ministrom Popovičem na Dunaju.

Črnogorsko. Knez Nikita namerava skrbeti za boljšo vojaško izobrazbo ter ustanoviti v ta namen novo podčastniško šolo, podobno onim, kakoršne ima že več let srbska vlada.

Turško. Punt je nastal v Macedoniji v okraju Skopje blizu bolgarske meje. Prebivalci so bežali v gore, kjer se bojujejo z rednimi vojaki in bašibozuki. Prvi boj med ustajniki in Turki je trpel dva dni. Turki delajo po stari navadi: nasprotnikom, ki jim pridejo v roke, odrežejo glave.

Azija. Francoski poslanik v Pekingju je zahteval, da kraljev namestnik v Szechnanu takoj strogo postopa zoper one, ki so v zadnjem času oropali in celo morili tujce. Kitajska vlada je v to dovolila in obljubila, popraviti razdejane misijone in varovati one v Tibetu.

Amerika. Vlada zvezne države Illinois v Severni Ameriki zahteva od zbornice 60.000 frankov, da postavi spomenik francoskemu jezuitu Marquette, ki je pred 200 leti v Kanadi misijonaril. — Na Kubi so bili zadnje dni puntarji bojda premagani pri Santa Roza. Pri reki Kaminar pa so španski vojaki zaplenili 91 pušl, 50 sabelj in deset tisoč patron.

Za poduk in kratek čas.

Spomini na mojo pokojno mamico.

Češki spisal Václav Kosmak; poslov. Ciriljev.

Takih spominov na mojo mater odmeva mnogo z dalnjega neba delinstva v moji duši, kakor kedar se z dalnjega jasnega obzorja večasi bliska. Teh sem nekoliko zapisal, da bi vsaj površno narisal sliko svoje matere in zajedno mnogo in mnogo drugih mater slovanskih. Prepričan sem, da bo se marsikdo, čitajoč te slike, zamislil v ono dobo, ko še je spaval v naročju materinem v slikovitih sanjah, in da bo našel podobne slike v svojem srcu. Seveda, narod slovanski ina še mnogo dobrih, krepostnih, pobožnih, potrpežljivih in delavnih žen in mater — in zato se lahko nadeja vesele in slavne bodočnosti. Narod, ki nima pridnih žen, naj si bo tudi olikanejši (v sedaj splošnem smislu besede) — je zgubljen, je prebarvan grob.

In kdo vcepja našim materam te čednosti v srce? Tisti, ki nam je dal naš jezik, naše pesmi in nežne duše v čilem telesu — naš Oče!

Mati moja so tega očitni do' az. Želi so travo na pokopališču. Bilo je poleti in solnce se je nagibalo k zahodu. Jaz sem si trgjal z grma pri zidu kopinščice. Pogledam za materjo — klečali so pri zarastenem grobu.

»Mamica, kdo leži tukaj«, sem jih vprašal. »Tetica«. — »In kje ležijo babica in dedek?« — Mati so vzdihnili in pokazali z roko za gozd: »Tam v Želetavi«. — »In zakaj?«

»To ti drugikrat povem, danes ni časa. Pojdi, jaz grem!« Drugega dne je bila nedelja. Sedeli smo okrog matere na vrtu. Bili smo vsi prestrašeni. Pred kratkim

še le so prenehali zvoniti v zvoniku v plat zvona — v sosedni vasi je namreč gorelo. Cela vas je tako rekoč hitela tje na pomoč. Mi smo prenehali z igro in bežali smo k materi. Mati so stali z malim bratcem v naročju, gledali valeči se dim in molili k sv. Florijanu.

»Mamica, kako se je to zgodilo?« — »Kdo to ve? Morda so se otroci igrali s zažigalicami ali z ognjem in zažgali. Vidite, sedaj jim gori streha in morda še več hiš zgori. — Ne smete nikdar jemati zažigalic!« In pripovedovali so nam, kako je nekdanj zgorela cela Želetava razun nekotiko hiš.

»In vi ste to videli?« — »Kako pa ne? — saj sem se tam narodila. Pojdite, vsedite se in zvečer molite za te nesrečne pogorelce. Kajti, dragi otročiči, vi še ne poznate nesreče.«

»Imate očko in mene — ali jaz! Matere svoje niti nisem poznala; umrli so hitro, ko sem se narodila. Oče pa so se oženili, in ko mi je bilo pet let — odnesli so jih tudi na pokopališče in jaz nisem imela nikogar. Mačeha se je omožila in očim in ona sta me dovolj mučila. Šole nisem niti videla. Ko sem bila stara osem let, so me že poslali na delo. Rano so me budili, dali mi košček kruha v roko in me nagnali na grajščinsko njivo. Ko so drugim nosili opoldne obed na dvor, meni nihče ni ničesar prinesel in posedala sem nekje v kotu ter jokala jeze in gladu. Ako mi je kdo dal postrgati ostanke iz svojega piskra, bil je to za me srečen dan! — Enkrat me je zapazila gospa oskrbnikova. Šla je k meni in me vprašala: »Zakaj jokaš, deklica?«

»Lačna sem!«

»Kaj ti niso prinesli obeda?«

»Meni ga nikdar ne nosijo.«

»Za Boga svetega, to je ljudstvo! — In čegav otrok si?«

Jaz sem ji vse povedala. Vzela me je v kuhinjo, dala mi jesti, dala mi je ruto za na vrat in jopico ter rekla: »Tu imaš, uboga sirotica, in pridi jutri zopet. Ako boš vedno lepo umita in počesana, lahko vedno sem hodiš.«

Mene so polile solze. To je bila prva ljubezniva beseda po dolgem času. Poljubila sem ji roko in sem z veseljem hitela na polje. Drugega dne rano sem se sama prebudila, se umila, počesala, kakor sem znala in brez joka sem šla na delo. Opoldne šla sem seveda bojzljivo zopet v kuhinjo in gospa oskrbnikova videč, da imam lasi spletene in da nisem umazana, me je pogladila po glavi, mi dala jesti in me po kratkem času vzela popolnoma k sebi. Umivala sem posodo, varovala otroke, hodila v mesto — skratka, delala sem, kolikor sem mogla po svojih močeh — in rada. Drugi služabniki so me seveda odrivali, me psovali — ali jaz sem trpela in bila rada, da sem se mogla do síttega najesti. Gospa oskrbnikova me je pošiljala — Bog jo za to poveččaj — tudi v nedeljsko šolo. Tam sem se naučila sv. spovedi — naučila brati in računati. V cerkev sem hodila, kedar sem mogla in poslušati pridigo bilo je moje največje veselje. Oh, krasno so pridigovali ta gospod župnik! — Že jih tudi več ne boli glava. Nekoč pridigovali so na dan Imena Marije Device, da bi nikdar ne pozabili moliti k Mariji, ker ona nas povsod čuva in nas varuje hudega. Jaz sem si to zapomnila in od tistega časa molim vsak dan sv. rožni venec — in vidite otroci — Marija Devica me ni zapustila. Skušila sem dosti, tega vam niti ne morem dopovedati — ali čisto vest sem imela vedno, in vedno sem našla pridnih ljudi, kateri so se me usmilili.«

Smešnica. Učitelj: »No, France, zakaj si včeraj v svojega tovariša kepo snega vrgel?« — France: »Go-

spod, ne zamerite! Jaz bi bil rajši kamen vrgel, pa ga nisem imel pri rokah!

Razne stvari.

(Zahvala.) Shod zaupnih mož v Celju dne 23. t. m. je izrekel zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je v proračunskem odseku bila vsprejeta celjska slovenska gimnazija, zlasti knezu Windischgraeztzu, grofu Hohenwarthu in bivšemu ministru Madeyskemu.

(Sl. štajarski dež. odbor) je po zaslišanju vis. c. kr. deželnega šolskega sveta dosedanjega rednega veroučitelja na deželni gimnaziji v Ptuju, č. g. Ferd. Majcena, gimnazijskim profesorjem imenoval.

(Slovensko politično in gospodarsko društvo v Ljutomeru) bode dne 14. julija 1895 imelo svoj prvi občni shod s sledečim vspešnim: 1. O sedanjem političnem položaju Slovencev; govori dež. poslanec g. dr. Iv. Dečko. 2. O gospodarskem in obrtniškem napredku Slovencev; govori urednik in lastnik tiskarne v Celju g. Dragotin Hribar. 3. O sadjoreji; govori g. J. Karba, posestnik na Krapji. 4. O občinskih zadevah posebno z ozirom na ljutomerski trg; govori dr. Fran Rosina. 5. Slučajnosti. Shod se bode vršil v pivarni g. Vaupotiča ob treh popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo v Sevnici) bode dne 30. t. m. popoldne ob 3. uri v gostilnici g. Franca Simončiča v Sevnici imelo redni občni zbor.

(Za Krempeljnov spomenik) so blagovolili nadalje darovati: Mil. knezoškof dr. Mihael Napotnik 10 gl.; preč. g. častni korar Martin Strajšak 2 gl.; č. g. župnik Matej Slekovec 3 gl.; F. Š. 5 gl.; blag. g. Anton Špindler v Brežicah 1 gl. in Neimenovan iz Ljutomera 5 gl. Bog plati vsem darovnikom! Darove sprejemata še p. n. gospoda dr. Mihalič, zdravnik, in Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru.

(Wolfovega slov.-nemškega slovarja) je izšel 20. sešitek, ki razlaga besede od »šesterorob« do »tvrzakati«.

(Odlikovanje.) G. Srečko Magolič v Celju je bil na mednarodni tiskarski razstavi v Pragi odlikovan s prvo odliko. Ta izredno odlikovanje je zelo častno, ker so se te razstave udeležile najboljše tiskarske moči vseh delov sveta. Ponosen je lahko na to g. Magolič, kakor je lahko ponosen tudi narod naš, da ima malodane v vseh strokah tako odlične moči, katerih izdelki ne samo dosežajo izdelke velikih narodov, temveč jih celo nadkriljujejo.

(Na veselico), katero priredi bralno društvo v Kostrivnici v nedeljo, dne 7. julija ob štirih popoldne pri g. Lindiču, vabi najljudneje odbor.

(Dva otroka utonila.) Zadnje nedeljo popoldne sta se šla kôpat dva Mohorkova fanta, še šolarja, v Orehovi vasi pri Račji v bližnjo mlako, in nesreča — oba sta utonila.

(Papirnatega denarja) so dne 19. t. m. na Dunaju sežgali za osem milijonov goldinarjev. Pri tem dogodku je bilo mnogo avstrijskih poslancev in ogerskih delegatov.

(Hans Levitschnigg †.) Dne 22. t. m. je v Mariboru vsled mrtvouda umrl profesor na učiteljsču Hans Levitschnigg, rodom Celjan, v 47. letu svoje dobe. Veljal je vedno za velikega Nemca.

(Strela) je pred tednom udarila v Tomajni v Halozah v viničarijo č. g. župnika pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju in jo upepelila. Škoda znaša kakih 500 gl.

(Na mariborski gimnaziji) bode vsprejem učencev v I. razred v soboto, dne 13. julija, in dne 16. septembra, od 9.—12. ure dopoldne; vsprejemna skušnja pa ista dni popoldne ob 2. uri.

(Potres na gornjem Štajarskem.) Dne 19. t. m. popoldne je bil precej močen potres v Mürzzuschlagu, da so okna žvenketala, ure obstale in ljudje se opotekali ter preplašeni bežali na ulice. Ta potres so tudi čutili v Gradcu, na Semerniku, v Neubergeru; trajal je okoli štiri sekunde.

(Požar.) Pri Sv. Jerneju pri Poličanah so zgoreli dne 17. junija ob 9. uri posestniku Francu Hajdniku hlevi in dne 20. junija ob 12. uri kovaču Jakobu Soviču hiša in hlevi.

(Strašna nevihta) je pred tednom divjala na večih krajih. Na zahodnem delu Češke se je utrgal oblak; vasi Bestovice, Savestín in Breznica so bile prepravljene. — Tudi v Slivnici blizo Maribora se je 21. t. m. zjutraj oblak utrgal in napravil povodenj, kakršne ljudje ne pomnijo.

(Umrli) je dne 18. t. m. v Št. Pavlu v Labodski dolini o. Roman Sparl O. S. B., knezoškofijski konsistorijalni svetovalec in župnik. Rajni se je porodil l. 1826. v Št. Ilju na Štajarskem in je bil v mašnika posvečen l. 1855. Naj v miru počiva!

(Bela žena.) Umrli je dne 20. junija »Triglavan« kandidat med. g. Jože Mahan. Pogreb je bil 22. t. m. in se ga je veliko ljudstva udeležilo.

(Osebne vesti.) Zdravnik gospod dr. Heribert Borštner se preseli iz Ljubljane kakor okrožni zdravnik v Braslovče.

(Prašičja kuga.) V Steinbruchu pri Budapešti je koncem meseca maja nastala prašičja ali svinjska kuga. Do 4. t. m. je tam crknilo 6724 prašičev; 2709 so poklali bolnih, zdravih pa nad 23 tisoč glav. Škoda znaša vsled tega več milijonov gold. Ta kuga se širi po Ogerskem; zato je prepovedano v našo deželo uvažati svinje iz Ogerskega in Hrvaskega.

(Žrtva novega jezera) pri Brezju zunaj Maribora je dne 19. t. m. postal neki deček, ki je onega popoldne ondi utonil.

(Borba z biki.) V Parizu se je te dni primeril jako razburljiv prizor. Iz južne Amerike se je bilo pripeljalo 148 bikov. Spremljevalci bikov so mislili, da so ti od dolgega potovanja tako oslabei in sestradani, da jih ni treba posamično in zvezane gnati v klavnico. Gnali so jih vse skupaj. Biki so se splašili in nastala je nepopisna zmešnjava. Več oseb je bilo nevarno ranjenih. Naposled so prihiteli vojaki in postrelili biki.

(Duhovniške spremembe.) Umrli je dne 20. t. m. v Gradcu pri umiljenih bratih č. g. Anton Štraki, kaplan pri sv. Rupertu v Slov. gor., v 30. letu svoje dobe. Naj v miru počiva! — Župnija Brezje je zopet razpisana do 30. julija t. l.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Listič uredništva. G. dopisniku pri Mali Ned.: Vašega spisa o lanskem marijacejskem romanju zaradi tega ne ponatisnemo, ker je naš list enak opis prinesel in sicer kmalu po romanju.

Loterijske številke.

Trst 22. junija 1895:	6, 36, 41, 78, 18
Linc „ „	36, 89, 26, 2, 90

Hennebergova svila

8-16

— edino le pristna, če se naroči naravnoč pri mojih tovarnah — črna, bela in barvana, m. od 35 kr. do 14 gl. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.). Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dv. lif.), Zürich.